

MISIJNÁ SPOLOČNOSŤ / GENERÁLNA KÚRIA

2014 : Pôst a lekcia z Lampedusa

***Veniec od pápeža Františka pláva ako spomienka na ľudí,
ktorí zomreli pri ostrove Lampedusa v Taliansku***

Pre všetkých členov vincentskej rodiny

Drahí bratia a sestry!

Milosť a pokoj Pána Ježiša Krista nech naplní vaše srdcia teraz a navždy!

Dovoľte mi, aby som začal slovami zo Svätého písma, a tak sústredil našu pozornosť v tomto pôstnom období:

„Ved’ poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste sa vy jeho chudobou obohatili.“ (2 Kor 8, 9). Niekedy sa môžeme pýtať, čo to znamená byť chudobný či bohatý. Na začiatku Pôstu nás však tieto slová svätého Pavla vyzývajú, aby sme sa na chudobu a bohatstvo zadívali Božím pohľadom.

„Bohatstvo a chudoba“ Pôstneho obdobia

Hľadieť na bohatstvo a chudobu z pohľadu súčasnej spoločnosti sa môže zdať stratou času. Byť dnes bohatým sa vždy spája s hmotným blahobytom, s dosiahnutím vytúženého cieľa, ktorý prináša moc, výhody a šance na postup v rebríčku. Chudoba sa, naopak, chápe ako nešťastie a známka menejcennosti, ktorá často oberá chudobných o ich ľudskú dôstojnosť a robí z nich obetných baránkov spoločenského zla.

Aký je to len rozdiel, keď sa na chudobu a bohatstvo pozeráme ako Ježiš Kristus! V pôstnych čítaniach sa hovorí o bohatých, ktorým do života zasiahol Ježiš. V Markovom evanjeliu chcel bohatý mladík nasledovať Ježiša, ale keď ho Ježiš žiadal, aby svoje pozemské bohatstvo rozdal chudobným, „odišiel zarmútený, lebo mal veľký majetok“ (Mk 10, 22). V Lukášovom podobenstve o boháčovi a Lazárovi má chudobný svoje meno i miesto v nebi, zatiaľ čo boháč zostáva v anonymite a ide do zatratenia pre svoj nezájum o žobráka vedľa seba (Lk 16, 19-31). Jeden túži po zmene života, ale neuskutoční ju, druhý nedokáže vidieť nič iné, než svoje pohodlie. Svätý Pavol nám ponúka obraz, ktorý núti k zamysleniu sa nad bohatstvom tohto sveta: „Ich koniec je záhuba, ich bohom je brucho ... zmýšľajú pozemsky“ (Flp 3, 19).

Sv. Vincent de Paul videl v chudobe nielen prostriedok k službe, ale aj evanjeliový ideál, ktorým je život zjednotený s Ježišom Kristom. Členovia vincentskej rodiny, ktorí skladajú sľub chudoby, ako i laici, ktorí sa zaangažovali žiť podľa našej vincentskej charizmy, majú na základe svojich krstných záväzkov usilovne pracovať na svojom obrátení sa ku Kristovi ešte skôr, než vstúpia do sveta chudobných. Svätý Vincent pripravoval na takúto cestu svojich prvých nasledovníkov, ktorým povedal: „Usilujme sa o hlboký vnútorný život, o to, aby v nás vládol Ježiš Kristus... Hľadajme Božiu slávu a vládu Ježiša Krista.“ (Coste XII, Konferencia 198, str. 131-132).

Tento milostivý čas, ktorý nám Pôst ponúka, je časom hľadania a vychutnania si tak hojnosti ako aj chudoby. Prináša nesmierne bohatstvá: poklad evanjelia a každodenné čítania na uvažovanie a modlitbu; pobožnosti zamerané na umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša; chvíle ticha v prítomnosti nášho Pána na zváženie, ako je to s našim životom; účasť na sviatostnom živote Cirkvi vrátane sviatosti zmierenia. Pôst je časom, ktorý poskytuje úžasný duchovný pokrm.

Pôst je tiež časom konfrontácie, keď uprieme zrak na chudobu, ktorá je v nás. Čo mi bráni v tom, aby som žil ako Ježišov učeník podľa vzoru svätého Vincenta? Aké starosti a obavy skryté v zákutiach mojej mysle i môjho srdca prekážajú Božej milosti, aby som sa dal do služby núdnym? Keď sa dokážeme vyprázdniť od seba, Pôst nás zavedie k Ježišovi, ktorý nás uschopní modliť sa z hĺbky srdca, ovládať svoje túžby a veľkodušne obetovať svoj čas, talenty i hmotné dobrá. Keď takto konáme, zjednocujeme sa s Pánom, ktorý sa sprítomňuje v najmenších z nás.

„Logika“ lásky

Vo svojom prvom *posolstve na Pôstne obdobie* pápež František opísal Ježišovo vtelenie ako „logiku lásky“. Kristus vzal na seba ľudskú prirodzenosť, aby „bol medzi ľuďmi, ktorí potrebovali odpustenie, teda medzi hriešnikmi, a aby vzal na seba bremeno našich hriechov. Takto nás chcel utešiť, zachrániť a vyslobodiť z našej biedy.“ (Posolstvo na Pôstne obdobie, 2014). Možno sa zdá divné, keď slová „logika“ a „láska“ spájame do jedného výrazu. Keď však Ježiš prijal Otcov plán spásy, zjavil jeho zámer: milovať bez strachu a nezištne slúžiť, aby sa šírilo Božie kráľovstvo na zemi.

To, čo motivovalo a oduševňovalo Ježišovu misiu, bolo jeho zjednotenie s Otcom a túžba deliť sa o nevyčerpatelnú Božiu lásku so všetkými, hlavne s chudobnými. Pápež František podotýka, že „Láska nás robí podobnými, vytvára rovnosť, búra múry a odstraňuje vzdialenosť“. Skrze vtelenie „toto Boh s nami robí.“ (Posolstvo na Pôstne obdobie, 2014). Vo svojej podstate je Ježišova láska k nám láskou, ktorá sa naozaj obetuje, „láskou až na smrť“ (Rim 5, 8). Pôstne obdobie je časom, kedy máme o tejto láske uvažovať a zakúšať ju.

Svätý Vincent dokázal „logike lásky“ uveriť a osvojiť si ju. Postupne mu Pán udeľoval stále hlbšiu vieru, a tá ho urobila slobodným, takže miloval Boha, slúžil chudobným, povzbudzoval a pripravoval misionárov, dcéry kresťanskej lásky a laikov, aby konali tak isto. V chudobných stretol Vincent trpiaceho Krista a stal sa ozajstným učeníkom i ozajstným služobníkom. Pripomenul nám, že napriek ich zovňajšku „predstavujú Božieho Syna, ktorý si vyvolil chudobu“ a že „aj my musíme takto zmýšľať a napodobňovať to, čo robil Kristus, čiže starať sa o chudobných, potešovať ich, pomáhať im a odporúčať ich.“ (*Liturgia hodín, Vlastné časti CM a DKL*, str. 75-76). Spiritualita svätého Vincenta zameraná na Krista sa stala podstatou jeho apoštolátu v službe chudobným.

Navrhujem vám, aby ste si počas tohto Pôstu našli čas na čítanie a uvažovali o živote a spisoch svätého Vincenta de Paul a svätej Lujzy de Marillac. Máme k dispozícii mnohé vynikajúce materiály, či už v tlačenej alebo digitálnej forme. Keď obnovíme svoje spojenie so Zakladateľmi, budeme im lepšie rozumieť a viac si ceniť našu charizmu. Takto sa v nás prebudí túžba byť stále viac Ježišovými učeníkmi a čoraz viac podľa toho aj konať.

Spoznať a stretnúť „Ľudí z periférie“

„Logika lásky“, ktorú nám Ježiš ukázal svojím životom, viedla Vincenta a Lujzu k službe chudobným a „ľuďom z periférie“. Na stretnutí Únie generálnych predstavených nás pápež vyzval, aby sme svojich členov posielali na periférie: „Realitu môžeme pochopiť jedine vtedy, keď na ňu hľadáme z periférie. Treba ísť na periférie, aby sme naozaj spoznali, ako žijú ľudia.“ (Tlačová kancelária Svätej stolice, november 2013). Viem, že sa to ľahšie hovorí ako robí, takže čím začneme?

Môžeme začať evanjeliami pôstnych nediel. Dávajú nám príležitosť premýšľať o „ľuďoch z periférie“ skôr než sa s nimi stretneme v službe. Začínajúc úryvkom o pokúšaní Ježiša na púšti (Mt 4, 1-11) uvidíme, ako sa Kristus rozhodol ísť na perifériu, keď sa vybral na púšť, na nebezpečné a spustnuté miesto, kde sa postil, modlil a znášal pokušenia. Ježiš však toto všetko prekonal. Takto sa periféria stala odrazovým mostíkom Ježišovho verejného účinkovania.

V Pôstnom období je mnoho biblických úryvkov, ktoré hovoria o „ľuďoch z periférie“, ale dva z nich sú v Jánovom evanjeliu mimoriadne pôsobivé. Je to Ježišovo stretnutie so Samaritánkou pri studni (Jn 4) a stretnutie so slepcom od narodenia, ktorého Ježiš uzdraví (Jn 9). Ježiš v nich obidvoch vidí ľudí, ktorých spoločnosť i náboženský predstavitelia verejne odsudzovali pre ich správanie alebo pre chorobu. Ježiš vstupuje do ich života, uzdravuje ich, obväzuje im rany a z periférie ich znovu začleňuje do spoločenstva.

Život svätého Vincenta de Paul a svätej Lujzy de Marillac neustále smeroval k ľuďom na okraji spoločnosti, aby im pomáhali, sprevádzali ich, viedli a učili zodpovednosti. Počas tohto Pôstu by sme sa mohli zamyslieť a nájsť nové spôsoby, ako sa stretnúť s ľuďmi z periférie tam, kde sme. Pápež František povedal, že v skutočnosti je len jediná chudoba, a to - že „nežijeme ako Božie deti a ako bratia i sestry Ježiša Krista“. (Posolstvo na Pôstne obdobie, 2014). Nech nás tohoročná Pôstna doba vedie k tomu, aby sme hľadali a slúžili chudobným v Kristovi a Kristovi v chudobných!

Znova popremýšľať o „globalizácii ľahostajnosti“

Téma tohto listu a obrázok na prvej strane vrhajú svetlo na Lampedusu, malý ostrov v širom mori pri Sicílii, kde sa situácia vyhrotila kvôli prívalu utečencov žiadajúcich o azyl. Ostrov nedávno zastihla tragédia, keď sa preťažená loď potopila, pričom zahynuli stovky mužov, žien a detí z Líbye a Eritrey. Otec Zeracristos, náš generálny asistent, musel prerušiť duchovné cvičenia a ísť do márnice, aby identifikoval niekoľko mŕtvych osôb z jeho rodnej dediny v Eritrey. Podobne ako milióny ľudí pred nimi, aj oni sú neznámi „ľudia z periferie“, odsunutí na smetisko dejín.

Na prvú cestu svojho pontifikátu mimo Ríma sa pápež František vydal do Lampeduse. Tu sa pomodlil, navštívil tých, čo prežili, poďakoval ľuďom, ktorí sa starajú o utečencov a vhodil smútočný veniec do oceánu na spomienku za zosnulých. V ten deň počas svätej omše Svätý Otec v homílii použil výstižný výraz, aby pomenoval príčinu kritickej situácie týchto utečencov ako aj nespočetného množstva ďalších „ľudí periferie“. Prehlásil to za „globalizáciu ľahostajnosti“. Tu je krátky úryvok z jeho homílie:

„Kultúra blahobytu, ktorá nás vedie k tomu, aby sme mysleli iba na seba, nás robí necitlivými na volanie ostatných a dokonca vedie ku **globalizácii ľahostajnosti**. Zvykli sme si na utrpenie druhých, nedotýka sa nás, nezaujíma nás, nie je našou vecou! Kto z nás plakal pre to, čo sa tu stalo, pre udalosti, ako je táto?“ (Homília z 8. júla 2013)

Tak ako chudoba, vojna, násilie a terorizmus, aj ľahostajnosť zabíja, a to nielen ľudí, ale aj ľudského ducha. Nad „globalizáciou ľahostajnosti“ začneme víťaziť, keď každý člen vinčentskej rodiny pred Pánom uzná svoje bohatstvo i chudobu a rozhodne sa dať ich do služby našej vinčentskej charizmy pre dobro chudobných, Božích detí. My, ktorí sa delíme o dedičstvo nádeje, ktorým je vinčentská charizma, musíme v tomto pôstnom čase chápať tieto slová Svätého Otca ako hlas poľnice k obráteniu. Čítania z Popolcovej stredy nám hovoria, v čom spočíva pravé pôstne obrátenie: „Roztrhnite si srdcia a nie rúcha.“ (Joel 2, 13).

Dary Pôstnej doby sú paradoxné, avšak potvrdzujú hlbokú pravdu, a síce, že keď pred Pána prinesieme svoju chudobu i bohatstvo, obnovíme sa a posilníme ako vinčentskí Kristovi učeníci. Prijmite bohatstvo i chudobu Ježiša Krista. Nech svojimi milosťami urobia váš Pôst plodným!

Váš brat vo svätom Vincentovi,

G. Gregory Gay, C.M.
Generálny predstavený